

een gering volumen van dit gesteente voor waterbeweging beschikbaar is, zodat de neerslag een ongewoon sterke stijging van de grondwaterstand veroorzaakt: in de grondwaterstanden in het massief van de Ubaghsberg treden seizoensschommelingen op van 10 tot 14 m.

De stijghoogtemetingen op verschillende punten dienen dan ook zoveel mogelijk gelijktijdig te geschieden, wil men een betrouwbaar isohypsenbeeld kunnen ontwerpen.

De storingen nu kunnen de homogeniteit der gesteentenlagen verbreken:

- 1e. doordat minder doorlatende lagen met sterker doorlatende in lateraal contact treden;
- 2e. doordat de storingsspleten met ondoorlatend materiaal worden opgevuld.

De afbeelding geeft een doorsnede weer over de storing van Kunrade, die zich duidelijk als een steile rand tussen Heerlen en Croubeek in het terrein aftekent.

Het in het Krijt noordwaarts afvloeiende grondwater wordt opgestuwd door de tussen 93 en 87 m + N.A.P. tegen het Boven-Senoon aanliggende jongere weinig doorlatende lemige zandlagen. Zo ontstond hier de bron Zeven-sprong, die ten behoeve van het pompstation Croubeek der waterleiding van Heerlen werd gecapteerd. Uit de tekening blijkt hoe in dit storingsgebied verschillende weinig doorlatende tertiaire lagen in lateraal contact met het watervoerende Kunrader Krijt liggen, maar tevens dat toch afvoer op grotere diepte door het Krijt in noordelijke richting mogelijk blijft.

Zo is het te verklaren, dat niettegenstaande de vele storingen in het Ubaghsbergmassief toch bij het onderzoek een grote regelmaat in de grondwaterstijghoogten in het Kunrader Krijt is gebleken, zodat zeer geleidelijk verlopende isohypsen konden worden geconstrueerd. Deze maken het plausibel dat dit massief een zelfstandige hydrologische eenheid vormt, waarin het grondwater van het hoge midden van het plateau naar alle richtingen afstroomt en in broncomplexen aan de randen van het massief aan de dag treedt (o.a. langs de Geul en de Eiserbeek).

Dergelijke beschouwingen kunnen ook worden gegeven voor het massief van Margraten, en andere.

Een geheel ander beeld ontstaat, wanneer

men de vele storingen als hydrologische scheidingen opvat, zodat een massief in een groot aantal „hydrologische schollen” uiteenvalt.

Het is mij bekend, dat de heer van Rummelen deze mening voor verschillende gebieden is toegedaan en op grond daarvan interessante isohypsenbeelden heeft ontworpen. Zijn grote kennis van de storingen komt hem daarbij te stade.

Toekomstige waarnemingen zullen moeten leren of zijn zienswijze houdbaar is.

VAN RUMMELEN ALS GEOLOOG

door

Dr. A. A. THIADENS

Directeur Geologisch Bureau, Heerlen.

Het werk van van Rummelen, de assistent-geoloog van het Geologisch Bureau in Heerlen, is zeer veel omvattend geweest. Men kan zeggen dat alles wat in de loop der laatste 40 jaren de geologie in Zuid-Limburg heeft opgeleverd, deel uitmaakte van van Rummelen's werk. Gedurende 40 jaren heeft hij zich gewijd aan de hem zo geliefde aarde en al de verschijnselen welke hij daarop kon waarnemen. Een zeldzaam gebeuren. Een geoloog gedurende 40 jaren werkzaam op een klein maar interessant gebied dat aanleiding gaf tot allerlei uiteenlopende problemen. Wie het kleine niet eert is het grote niet waard. De meeste Nederlandse geologen van voor de oorlog bemoeiden zich bitter weinig met de geologie van Nederland en ook weinig met Zuid-Limburg. Ten onrechte. Het werk van van Rummelen toont aan, dat er ook in Nederland aanknopingspunten liggen voor allerlei algemeen geologische vraagstukken. Een stratigraphie waar nog allerlei kwesties in zitten, die om oplossing vragen, een tektoniek die niet al te gecompliceerd is, maar die toch de bewerker dwingt zich te verdiepen in alpiene orogenese, in breuktektoniek en epirogenese en tenslotte ook in de microtektoniek. De grote hoeveelheid ontsluitingen en gegevens, dank zij de ondergrondse werken en de vele boringen en groeven in een betrekkelijk klein gebied, maken het de plaatselijke bewerker ogenschijnlijk makkelijker, maar in werkelijkheid geven ze vaak meer moeilijkheden, dan de minder goed ontsloten gebieden. Van de palaeontologie spreek ik hier niet, omdat van Rum-

melen zich niet speciaal op dit terrein begeven heeft.

Welnu, gedurende 40 jaren heeft van Rummelen in dit kleine goed ontsloten gebied gekarteerd, waargenomen en gecombineerd. Hij was autodidact, maar heeft in het veld goede leermeesters gehad in W. C. Klein en W. A. J. M. van Waterschoot van der Gracht en een goede medewerker in W. J. Jongmans. Hij heeft veel van zijn leermeesters overgenomen en is op verschillende ideeën van hen voort gaan bouwen. Hij heeft zo b.v. het loess-loessoid-vraagstuk een eind verder gebracht, (hierover spreekt Prof. Jongmans elders in dit nummer) hij heeft de terrassen-kartering verder gebracht enz.

Het voert te ver om een samenvattend overzicht te geven over het werk van van Rummelen. Ik heb geprobeerd een volledige lijst van zijn publicaties op te stellen, die aan het slot van dit artikel is toegevoegd. Hieruit moge dan een deel van zijn werkzaamheid blijken en vooral op welke terreinen hij zich speciaal bewogen heeft. Een ander deel ligt in de vele rapporten van zijn hand, de ontelbare adviezen en expertises, de vele kaarten enz.

Uit hoofde van zijn functie lag het op de weg van van Rummelen om bij de aanvang van zijn werkkring Klein te assisteren bij de kartering van Zuid-Limburg. Het karteren is zijn hoofdwerk gebleven. Steeds is hij er mee op uit getrokken en later deed hij het alleen. Dit werk is de basis van al zijn andere werk geweest. Hieruit vloeiden zijn inzichten voort op geohydrologisch gebied, zijn indeling van de terrassen en het verband van de terrassenligging en de tektoniek, zijn loessoïdtheorie, zijn kennis omtrent het verband tussen de geologische gesteldheid van de bodem en de begroeiing, zijn geologische beschrijvingen van Zuid-Limburg in publicaties, rapporten en excursieverslagen en last but not least zijn kennis van de economische geologie van Zuid-Limburg. Op alle belangrijke terreinen van de geologie van Zuid-Limburg heeft van Rummelen zich bewogen, aan de discussies over de verschillende problemen, die hier liggen, heeft hij van harte en opbouwend deelgenomen. Zijn kracht hierbij was steeds zijn ongeëvenaarde kennis van het land. Meer en langer dan wie ook heeft van Rummelen zich kunnen wijden aan de geologie van Zuid-Limburg.

De resultaten van het werk van van Rummelen liggen in hoofdzaak vast in de kaarten welke hij samenstelde. Hiervan moet in de eerste plaats genoemd worden de „Geologische Kaart van de Ondergrond van Zuid-Limburg en aangrenzend gebied” (op schaal 1 : 50.000) welke vervaardigd werd in opdracht van de N. V. Waterleiding Mij. voor Zuid-Limburg en de daarbij behorende profielen op schaal 1 : 50.000 en verticaal 1 : 10.000. De geologische overzichtskaart 1 : 50.000 kan beschouwd worden als de neerslag van al zijn waarnemingen. Deze voortreffelijke, overzichtelijke en smakelijke kaart blijkt in het gebruik een zeer goede gids in de geologie van Zuid-Limburg. Het is de eerste goede afgedekte kaart met topographische ondergrond op deze grote schaal. De grote hoeveelheid ontsluitingen, die op de kaart zijn aangegeven typeren de auteur. Hieruit blijkt dat hij veel gezien heeft en zo goed mogelijk verantwoording heeft afgelegd van de feiten waarop de interpretaties berusten.

De intensieve activiteit van vele in Zuid-Limburg gestationeerde geologen, na het verschijnen van de kaart, is er nog niet in geslaagd grote fouten te vinden. Natuurlijk mag men verbeteringen verwachten bij het toenemen der waarnemingen (vooral ondergronds), maar deze kaart is nog steeds een doeltreffende en de meest gebruikte kaart in Zuid-Limburg.

Daarnaast de „Kaart van de Maasterrassen in Zuid-Limburg en aangrenzend gebied” (schaal 1 : 125.000), de „Geologische kaart der oppervlakte v. Z.-Limburg” (schaal 1 : 125.000), de „Kaart van de voornaamste storingen in Zuid-Limburg en de hoogteligging van het Karboonoppervlak” (schaal 1 : 125.000), de „Kaart van het Voorkomen der belangrijkste grondstoffen in Zuid-Limburg” (schaal 1 : 50.000). De kaart met geologisch belangrijke gebieden, die voor bescherming in aanmerking komen en de kaart van de provincie Limburg (schaal 1 : 250.000). Al deze kaarten verschenen na 1937. Daarnaast is in de vele kaarten welke vóór dit jaar verschenen het aandeel van van Rummelen niet onaanzienlijk geweest. Vooral de ontwerpen die hij hierover samenstelde zijn van belang.

De oppervlakte-kaartjes blijken in het gebruik zeer goed. Deze kaarten verschillen in enkele opzichten van de officiële geologische kaart, op-

genomen door de Rijks Geologische Dienst (later Geologische Stichting). Het II o Plistoceen van Tesch wordt door van Rummelen (en met hem door vele anderen) als Pliocene beschouwd en getekend.

Het storingsbeeld dat op zijn 1 : 50.000 kaart voorkomt, is in de loop der jaren gegroeid. Reeds lang was de (toen nog niet gepubliceerde) storingskaart van van Rummelen algemeen in de Mijnstreek verspreid en in gebruik.

De geologische beschrijvingen welke van Rummelen gegeven heeft bij zijn kaarten, in excursieverslagen en publicaties zijn kort en zakelijk en steeds zo, dat de waarnemer in het veld goed weet wat hij bedoeld heeft en de formaties welke hij beschreven heeft steeds makkelijk terugvindt.

De vele excursies, die hij in de loop der jaren heeft moeten rondleiden, hebben hem geleerd om zijn stof kort, duidelijk en kernachtig voor te dragen, of op schrift te stellen. Aan de andere kant heeft de liefde voor de natuur en het land hem wel eens tot lyrische ontboezemingen verleid, iets dat gaarne aan een natuurvriend vergeven wordt.

Voortbouwende op de studies van Klein heeft van Rummelen de kennis van de Maasterrassen verder gedetailleerd. Hij deelde het Hoogterras in drie fasen in en onderscheidde een oudste en jongste middenteras. Dit was een stap verder dan Klein ging. Hij kwam tot een kartering welke door anderen werd overgenomen. Resultaten van de latere zeer gedetailleerde studies van Brueren en Van Straaten klopten goed met de kaart en de interpretatie van de Maasterrassen door van Rummelen. Van Rummelen beschouwt met anderen de Zuidoostgrens van het Maasterrassenlandschap als de oude erosierand.

De pliocene grinden op de Ubagsberg, het eiland van Nieuwenhagen en de Brunsummerheide oostelijk van de Feldebiss zijn volgens van Rummelen door de Rijn afgezet. Hij vindt hierin jaspis en agaath, gesteenten welke in het algemeen door de Rijn worden aangevoerd. Later heeft Van Straaten deze gesteenten ook in het Maasgrind elders gevonden en in het Pliocene grind worden wel eens stukjes Revinien en Burnot Conglomeraat gevonden die typisch zouden zijn voor de Maasaanvoer. Betwijfeld mag worden of van Rummelen hierin juist is. Ook de

hoogteligging, waarop hij steunt, kan door tectoniek beïnvloed zijn.

Groot is de kennis van van Rummelen betreffende het voorkomen en de kwaliteit van de nuttige delfstoffen. Ontelbaar zijn de mondelinge adviezen en expertises, die hij in de loop der jaren gegeven heeft. Er zijn niet veel groeven, waar van Rummelen niet in de loop der jaren waarnemingen gedaan heeft, raadgevingen gegeven heeft, en vele groeven zijn op zijn instigatie geopend.

Over dit onderwerp verschenen 4 publicaties (lit. 10, 17, 39 en 40). In lit. 40 geeft hij een samenvatting van de toenmalige kennis van de nuttige delfstoffen. Hierin liggen de resultaten en ervaringen van vele jaren veldwerk en waarnemen vastgelegd. De grondstoffenkaart is de basis voor alle verdere opsporingswerk. Een der vondsten van van Rummelen is het voorkomen van de kaolinietklei in het Akens Krijt in het Geuldal bij Epen.

Ook op hydrologisch gebied heeft van Rummelen veel gepresteerd. Bijna alle waterleidingen en vele grote en kleine industrieën hebben hun watervoorziening ingericht steunende op de kennis en ervaring van van Rummelen. Hij publiceerde hierover (lit. 4, 6 en 50) o.a. in het rapport: Waterwinning in Zuid-Limburg (50). Zijn aandeel in dit rapport is zeer groot geweest. O.a. verschenen hierin de boven vermelde kaarten en profielen.

Ook bij technische werkzaamheden, als de aanleg van de spoorlijn Maastricht-Sittard, het Julianakanaal, wegebouw enz. werd steeds eerst de mening van van Rummelen gevraagd en werd er meestal ter dege rekening gehouden met zijn adviezen en inzichten.

Tenslotte moge nog gewezen worden op de samenvattingen welke op verschillend gebied door van Rummelen zijn opgesteld. In zijn functie aan het Geologisch Bureau voor het Nederlandse Mijngebied te Heerlen heeft van Rummelen de duizenden ondiepe boringen en meer dan honderd diepboringen welke in Zuid-Limburg zijn verricht bewerkt, doorgeklopt en beschreven. In lit. 49 heeft hij samen met Jongmans een indrukwekkend overzicht gepubliceerd waar een groot deel van dit zijn werk ligt vastgelegd.

In lit. 47 geeft hij een geschiedenis van de

kartering van Zuid-Limburg in de laatste 85 jaren.

In lit. 51 geeft hij een overzicht van de waargenomen aardbevingen in Zuid-Limburg en omgeving tussen 600 en 1940.

Gelukkig staat de ervaring en de kennis van van Rummelen nog ter beschikking van de Zuid-Limburgse gemeenschap in het algemeen en van het Geologisch Bureau in het bijzonder.

De aard van zijn werkzaamheden op het gereorganiseerde Geologisch Bureau van na de oorlog zullen hem hopelijk in staat stellen om nog meer samenvattende studies op schrift vast te leggen, opdat nog meer dan nu het geval is, gebruik gemaakt kan worden van zijn kennis en ervaring.

Lijst van geschriften
van F. H. v. Rummelen.

1. F. H. van Rummelen. — Factoren die den plantengroei en speciaal de plantenverbreiding kunnen beïnvloeden. Een korte inleiding tot de physiographische botanie van Zuid-Limburg. *Natuurhistorisch Maandblad*, Jrg. 3, 1914, No. 5 en volgende.
2. F. H. van Rummelen. — In memoriam E. Heimans. *Natuurhist. Maandbl.* Jrg. 3, 1914, No. 8.
3. F. H. van Rummelen. — Verslag der geologische excursie in Heerlen's omgeving (1 Aug. 1923) *Natuurhist. Maandblad* Jrg. 12, 1923, No. 8.
4. F. H. van Rummelen. — Geo-Hydrologische schets van Zuid-Limburg. Water en Gas (orgaan van de Vereeniging voor Waterleidingbelangen in Nederland), 7de Jrg. 1923, No. 3.
5. W. J. Jongmans en F. H. van Rummelen. — Isoëtes, voorkomen in Limburg en verwantschap met fossiele vormen (m. 2 platen). *Natuurhist. Maandbl.* Jrg. 13, 1924, No. 8.
6. W. J. Jongmans en F. H. van Rummelen. — De drinkwatervoorziening der stad Maastricht. Water en Gas (orgaan v. d. Vereeniging voor Waterleidingbelangen in Nederland) 1925, (13 Maart), No. 6.
7. F. H. van Rummelen. — Glaciale löss en burgsche klei. *Natuurhist. Maandbl.* Jrg. 14, 1925, No. 12.
8. F. H. van Rummelen. — Glaciale löss en Limburgse klei. *Natura*, 1925, (15 Dec.), No. 12, eveneens verschenen als: *Med. Geol. Bureau Ned. Mijng gebied*, No. 4, 1925.
9. W. J. Jongmans. — met medewerking van G. Delépine, W. Gothan, P. Pruvost, F. H. van Rummelen en N. de Voogd. — Geologische en Palaeontologische beschrijving van het Karboon der omgeving van Epen (Limb.). *Natuurhist. Maandbl.* Jrg. 14, 1925, No. 5. *Med. Geol. Bureau Ned. Mijng gebied*, No. 1, 1925.
10. W. C. Klein en F. H. van Rummelen. — De natuurlijke bouwsteensoorten van Zuid-Limburg. 1925. *Med. Geol. Bureau Ned. Mijng gebied*, No. 3, 1925.
11. W. J. Jongmans en F. H. van Rummelen. — Waarnemingen over de storing van Schrijversheide aan de oppervlakte. *Natuurhist. Maandbl.* Jrg. 15, 1926, No. 1. Eveneens verschenen in: *Med. Geol. Bur. Ned. Mijng gebied*, No. 5, 1926.
12. F. H. van Rummelen. — Verslag van 't Geologisch gedeelte der excursie naar Bemelen op Woensdag 29 Juni 1927. *Natuurhist. Maandbl.* Jrg. 16, 1927, No. 11.
13. W. J. Jongmans en F. H. van Rummelen. — Nieuwe gegevens omtrent de storing van Benzenrade. *Jaarverslag Geol. Bureau Ned. Mijng gebied*, 1929.
14. W. J. Jongmans en F. H. van Rummelen. — Eenige waarnemingen omtrent de Feldbiss aan de oppervlakte. *Jaarverslag Geol. Bur. Ned. Mijng gebied*, 1929.
15. W. J. Jongmans en F. H. van Rummelen. — Bijdrage tot de kennis van de samenstelling van den ondergrond onder Maastricht en omgeving. *Jaarverslag Geol. Bureau Ned. Mijng gebied*, 1929.
16. F. H. van Rummelen. — Carboongeologie van het Geuldal. *Natuurhist. Maandbl.*, Jrg. 19, 1930, No. 5.
17. W. J. Jongmans en F. H. van Rummelen. — Het voorkomen van Bruinkool en Bruinkoolformatie in Zuid Limburg in

- verband met den bouw van het Steenkoolgebied. Jaarverslag Geol. Bureau Ned. Mijng gebied, 1930.
18. F. H. van Rummelen. — Zijn de Hoog-, en Middenterrassen, en soms oudere formaties, bedekkende oppervlaktegesteenten in Zuid Limburg van glacialen oorsprong? *Natuurhist. Maandbl.*, Jrg. 20, 1931, Nos. 6 t.m. 12.
 19. F. H. van Rummelen. — Discussie lössvraagstuk. *Natuurhist. Maandbl.*, Jrg. 20, 1931, No. 12.
 20. F. H. van Rummelen. — Heerlen's Bodem. *Mijnnummer*, Heerlen 1931.
 21. F. H. van Rummelen. — Kan de term „Lössoiden” in de Nederlandsche taal aanvaard worden. *Natuurhist. Maandbl.*, Jrg. 21, 1932, No. 1.
 22. F. H. van Rummelen. — Bericht über die Exkursion nach Limburg am 20. Mai 1932. *Sitzungsber. für 1932/33 Nat. Ver. der Preuss. Rheinlande und Westfalens*, Bonn 1934.
 23. F. H. van Rummelen. — Heerlen in het derde tijdvak der aardgeschiedenis. *Mijnnummer*, Heerlen 1932.
 24. F. H. van Rummelen. — De kwartaire gronden in en om Heerlen. *Mijnnummer*, Heerlen 1932.
 25. F. H. van Rummelen. — Het Krijtland bij Heerlen. *Mijnnummer*, Heerlen 1935.
 26. W. J. Jongmans en F. H. van Rummelen. — Oude Beekbeddingen en haar invloed op de stabiliteit van de ondergrond. *Natuurhist. Maandbl.*, Jrg. 24, 1935, No. 6.
 27. F. H. van Rummelen. — 't Verband tussen tektoniek en plantengroei. Voordr. gehouden op 2 Oct. 1935 v. h. *Natuurhist. Genootschap in Limburg. Natuurhist. Maandbl.*, Jrg. 24, 1935, No. 10.
 28. F. H. van Rummelen. — De waarde van floristische onderzoekingen voor de tektoniek. *Ned. Kruidk. Archief*, Dl. 46, 1936.
 29. F. H. van Rummelen. — Een nieuwe Geologische overzichtskaart van Nederland in schaal 1:200.000. *Natuurhist. Maandblad*, Jrg. 26, 1937, No. 1.
 30. F. H. van Rummelen. — Toelichting bij een geologische overzichtskaart van Limburg en aangrenzend Nederlandsch gebied. *Natuurhist. Maandbl.*, Jrg. 26, 1937, No. 11.
 31. W. Roukens. — Wort- und Sachgeographie Südost-Niederlands und der umliegenden Gebiete usw., hierin een bijdrage van: F. H. van Rummelen. — Erläuterungen zur geologischen Uebersichtskarte Limburgs und des angrenzenden niederländischen Gebietes.
 32. F. H. van Rummelen. — Lehrausflug nach Limburg am 25. August 1937. *Zeitschr. d. Deutschen Geologischen Gesellschaft*. Bd. 89, Jhrg. 1937, Heft 8/9.
 33. F. H. van Rummelen. — De meandergebieden der Zuid Limburgsche Maas in het Quartair en de daarbij behorende terrassen. *Handelingen v. h. XXVIe Nederl. Natuur- en Geneesk. Congres* gehouden op 30, 31 Maart en 1 April 1937 te Utrecht.
 34. W. J. Jongmans en F. H. van Rummelen. — De Bodem van Zuid Limburg. Uitgeverij „de Torentans” Zeist, 1937.
 35. W. J. Jongmans en F. H. van Rummelen. — Geologische Beschrijving van Zuid Limburg. (Gestencild). Heerlen, 1938.
 36. W. J. Jongmans en F. H. van Rummelen. — Streekplan Zuid Limburg. De Bodem. II. Geologische beschrijving en gevolgtrekkingen ten aanzien van het streekplan. Maastricht, 1938.
 37. W. J. Jongmans avec la collaboration de F. H. van Rummelen. — Esquisse géologique de „Nederlandsch Limburg” avec considération spéciale de la partie méridionale. *Congrès International de Géographie*, Amsterdam 1938. Excursion B 1.
 38. F. H. van Rummelen. — Eenige beschouwingen over het verband tusschen bodem en flora in Zuid Limburg. „*Natura*”, 15 September 1938.
 39. F. H. van Rummelen. — Bouw en wording van den St. Pietersberg. In: Ir. D. C. v. Schaik. *De St. Pietersberg*, blz. 106—152. Maastricht, 1938.
 40. W. J. Jongmans en F. H. van Rummelen. — Korte beschrijving van grondstoffen voor industriële, bouwkundige en landbouwkundige doeleinden in Zuid Limburg. Med. behorende bij het Jaarver-

- slag Geol. Bureau Ned. Mijng gebied, 1938—39.
41. W. J. Jongmans en F. H. van Rummelen. — Toelichting bij de kaart der onderafdeelingen van het Karboon in Zuid Limburg. Med. behorende bij het Jaarverslag Geol. Bureau Ned. Mijng gebied, 1938—1939.
 42. F. H. van Rummelen. — Een belangrijke lössoïden-ontsluiting op het Middenteras van Heerlen. De fundeeringsput van het Heerlensche Gemeentehuis. Mijnnummer. Heerlen 1940—1941.
 43. W. J. Jongmans en F. H. van Rummelen. — (met bijdrage van P. Kruizinga en J. ter Meulen). — Luchtinzugingsverschijnselen naar den dieperen ondergrond van Heerlen en omgeving. Med. behorende bij het Jaarverslag Geol. Bureau Ned. Mijng gebied, 1940—41.
 44. F. H. van Rummelen. — Bijdrage tot de kennis van het ontstaan der lössoïden. Med. behorende bij het Jaarverslag Geol. Bureau Ned. Mijng gebied, 1940—41.
 45. F. H. van Rummelen. — De Maasterrassen in Zuid Limburg en aangrenzend gebied en hunne wordingsgeschiedenis. Med. behorende bij het Jaarverslag Geol. Bureau Ned. Mijng gebied, 1940—41.
 46. W. J. Jongmans en F. H. van Rummelen. — Overzicht van de gegevens der boringen in Zuid Limburg, het Peelgebied en het direct aangrenzend gebied. Med. behorende bij het Jaarverslag Geol. Bureau Ned. Mijng gebied, 1940—41.
 47. F. H. van Rummelen. — De geologische karteering van Zuid-Limburg in de laatste 85 jaren (1856—1941). Natuurhist. Maandbl., Jrg. 30, 1941, No. 9.
 48. W. J. Jongmans en F. H. van Rummelen. — Streekplannen Noord- en Midden-Limburg. II. Geologische beschrijving. Maastricht, 1941.
 49. W. J. Jongmans en F. H. van Rummelen. — Overzicht van de gegevens der nieuwe diepboringen in Zuid Limburg. Geologie en Mijnbouw, Mei 1941, 3e Jrg., No. 5.
 50. Waterwinning in Zuid-Limburg. Rapport uitgebracht aan de N.V. Waterleiding Maatschappij voor Zuid Limburg. Hierin: F. H. van Rummelen: Geologische kaart van den ondergrond van Zuid-Limburg en aangrenzend gebied 1:50.000; Profielen behorende bij de geologische kaart van Zuid-Limburg en aangrenzend gebied L. 1:50.000, H. 1:10.000; Geologische kaart der oppervlakte van Zuid-Limburg 1:125.000; Kaart van de voornaamste storingen in Zuid-Limburg en de hoogteligging van het karboonoppervlak 1:125.000; de wordingsgeschiedenis der Maasterrassen in Zuid-Limburg en aangrenzend gebied. Maastricht, 1941.
 51. F. H. van Rummelen. — Overzicht van de tusschen 600 en 1940 in Zuid Limburg en omgeving waargenomen aardbevingen. Med. behorende bij het Jaarverslag Geol. Bureau Ned. Mijng gebied, 1942—43.
 52. F. H. van Rummelen. — Het korrelbeeld van de Löss uit het Rijngebied, de lössleem en de zandige löss, vergeleken met dat van Zuid-Limbursche lössoïden in het driehoekdiagram. Gedenkboek Dr. Ir. P. Tesch: Verhandeling van het Geol. Mijnbk. Gen. voor Nederland en Koloniën. Geologische Serie, Dl. XIV, 1945.
 53. F. H. van Rummelen. — Gevolgen van een onoordeelkundige aanplanting. Natuurhist. Maandbl., Jrg. 35, 1946, Nos. 7—8.
 54. F. H. van Rummelen, J. I. S. Zonneveld, J. Schmedding en L. van der Waals. — De Meteorieten van Geulle (Z.L.) en Heeswijk (N.Br.). Natuurhist. Maandbl., Jrg. 36, 1947, Nos. 11—12.

DIATOMIET BIJ MAASTRICHT, EEN VERGETEN VINDPLAATS

door

Dr. TH. REINHOLD

Directeur Geologische Stichting, Haarlem.

Het is mij een waar genoegen naar aanleiding van de 40-jarige geologische werkzaamheid van de bekende F. H. van Rummelen een artikelte tot zijn welverdiend feestnummer te mogen bijdragen.

Dit geeft mij de gelegenheid om de aandacht